

Список використаних джерел

1. Чугаєвська С.В. Інтеграція в молокопродуктовому під комплексі: дис. канд. екон. наук: 08.07.02 – К., 2005
2. Шебанін В. С. Розвиток кооперації в АПК: проблеми та напрями її подолання / В. С. Шебанін // Економіка АПК. – 2013. – № 2. – С. 9-12.)
3. Чмут А. В. Методологія секторного аналізу продовольчого ринку (на прикладі ринку молока і молочної продукції) / В. М. Лисюк, А. В. Чмут, Н. Л. Шлафман // Агроінком. – 2012.– № 4-6. – С. 6-11.
4. Павлов О.І, Лисюк В.М., Деркач Т.В. Державне регулювання інтеграційних процесів на стратегічних агропродовольчих ринках/ О.І. Павлов, В.М. Лисюк, Т.В. Деркач// Економіка Харчової промисловості. – Том 7, Випуск 3/2015
5. Яценко В.М., Гнатенко Є.П. Процеси кооперації та інтеграції в молокопродуктовому підкомплексі/ Збірник наукових праць. Економічні науки. Випуск 5.1

ТЕОРЕТИЧНИЙ ОКРЕС ОСНОВНИХ ФОРМ КООПЕРАТИВНОГО РУХУ В СКОТАРСТВІ

Лозинська І.В.

к.е.н., доцент кафедри економіки

Сумського національного аграрного університету

Ринкові закони змушують знаходити в кожній галузі такі форми господарювання, які б сприяли виживанню в умовах гострої конкуренції. За таких умов виходити товаровиробнику одному на ринок досить складно. Для цього товаровиробники об'єднуються, що підвищує їх конкурентоспроможність, бо закони ринку вимагають крупності і в більшості країн це досягається не через безпосереднє збільшення розмірів товарних ферм, а шляхом кооперування виробництва і вертикальної інтеграції [1].

Найбільш поширеною є горизонтальна інтеграція - система взаємозв'язків між підприємствами однієї галузі, що розвивається через взаємодію окремих підприємств для рішення загальних виробничих завдань на основі оптимальної концентрації й спеціалізації виробництва. Горизонтальна інтеграція, по своїй суті, не є агропромисловою, тому що не встановлює взаємозв'язку між розрізненими галузями народного господарства, а лише об'єднує товаровиробників одного напрямку. Така інтеграція розвивається, наприклад, у м'ясному скотарстві шляхом встановлення організаційно-економічних зв'язків між репродуктивними підприємствами та підприємствами по виробництву товарного м'яса ВРХ чи молока [2].

По суті, будь-яке кооперування сільськогосподарських товаровиробників є проявом горизонтальної інтеграції.

Зараз в Україні функціонує 256 кооперативів. Через недосконалості статистичного обліку неможливо визначити точну кількість виробленої кооперативами продукції, бо ці молоко та м'ясо ВРХ вважаються продуктами від домогосподарств, оскільки статус кооперативів – обслуговуючі.

Поле діяльності кооперативних об'єднань значно ширше, ніж окремих підприємств. Наприклад, кооперативні об'єднання молочного напрямку, крім переробки і збуту молока, займаються постачанням обладнання для молочних ферм, здійснюють контрольно-племінну роботу, надають консультації тощо. Це дає можливість одержувати необхідну кількість молока, попередити сезонні коливання в надоях, своєчасно і постійно омолоджувати стадо аби досягти стабільності в одержанні продукції.

Аналогічний приклад у діяльності об'єднань м'ясних кооперативів, які крім забою худоби займаються поглибленою переробкою м'яса, постачанням молодняку худоби, комбікормами, селекційно-племінною діяльністю.

Наявність кооперативних об'єднань залежить від специфіки окремих країн. Наприклад, молочні кооперативи скандинавських країн встановлюють для своїх членів правила щодо годівлі, утримання, доїння корів, а також

транспортування молока. За недотримання вимог до власників господарств застосовуються жорсткі заходи впливу.

З розвитком кооперативного руху розвивалась і налагоджувалась система взаємозв'язків між кооперативними об'єднаннями та їх членами. Така система зв'язків одержала назву вертикальної інтеграції. Але вертикальна інтеграція у сільському господарстві взагалі, та інтеграція селянських (фермерських) господарств зокрема, мають певну відмінність.

Вертикальна інтеграція може забезпечувати кращу координацію при використанні взаємодоповнюючих активів на різних стадіях виробничого процесу; горизонтальна - дозволяє домогтися економії на умовно постійних витратах і реалізувати економію на масштабах виробництва.

Список використаних джерел

1. Данкевич А.Є. Розвиток інтегрованих структур у сільському господарстві: монографія / А.Є. Данкевич. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 350 с.
2. Малік М. Й. Інтеграція – як фактор підвищення ефективності реформованих сільськогосподарських підприємств / М. Й. Малік, К. Орлатий, П. М. Федієнко. – ІАЕ УААН, 2000. – 40 с.

ТЕОРЕТИЧНИЙ ОСНОВИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

Химченко О.В

викладач-стажист кафедри менеджменту в галузях АПК
Сумського національного аграрного університету

У економічному сенсі під інтенсифікацією скотарства слід розуміти усе зростаюче застосування досконаліших засобів виробництва, а іноді і кваліфікованої праці при незмінних умовах з метою збільшення виробництва продукції і підвищення ефективності галузі в цілому. Таким чином,

інтенсифікація являє собою такий економічний процес, при якому спостерігається зростання витрат на голову худоби і досягається збільшення виробництва продукції скотарства, поліпшення її якості і знижуються матеріально-грошові витрати на виробництво і реалізацію [1].

Інтенсифікація в галузі скотарства ґрунтується на безперервному технічному прогресі, виведенні нових високопродуктивних порід тварин. Вона являє собою об'єктивний і закономірний процес розвитку галузі на розширеній основі. Головною метою інтенсифікації є збільшення виробництва продукції і поліпшення її якості для повнішого задоволення зростаючих потреб населення. Вона відіграє важливу роль у зближенні матеріальних культурних умов життя сільського і міського населення, сприяє перетворенню сільськогосподарської праці на різновид індустріальної, наближенню сільського господарства до рівня промисловості по технічній озброєності і організації виробництва.

Отже, під інтенсифікацією галузі скотарства слід розуміти додаткові вкладення матеріальних коштів, а іноді і живої праці на тій же площі та при постійному поголів'ї худоби, здійснювана на основі вдосконалення техніки і технології виробництва з метою збільшення об'єму продукції при одночасному зростанні продуктивності.

В авторському розумінні інтенсифікація досліджуваної галузі, визначається як процес концентрації капіталу і живої праці на 1 голову сільськогосподарських тварин на основі досягнень науково-технічного прогресу, спрямований на приріст високоякісної продукції галузі та підвищення ефективності виробництва за умови оптимального поєднання всіх галузей сільськогосподарського виробництва. Зазначимо, що інтенсивний розвиток скотарства за такого підходу сприятиме економічному зростанню сільськогосподарських підприємств, формуванню кваліфікованого людського капіталу, забезпеченню продовольчої безпеки та збереженню довкілля [2].

Вирішальною умовою підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва є збільшення виходу продукції від

кожної голови худоби. Процес інтенсифікації означає не лише зростання додаткових вкладень на голову худоби, але і ефективне їх використання. Економічна ефективність інтенсифікації сільськогосподарського виробництва виражається у випереджаючому зростанні високоякісної та дешевої продукції з 1 голови худоби в порівнянні з розмірами понесених витрат [3].

Послідовна інтенсифікація скотарства передбачає не тільки збільшення обсягів виробництва продукції, але й подальше підвищення його економічної ефективності. Сутність ефективності інтенсифікації полягає в тому, що збільшення обсягів виробництва продукції відбувається значно швидше, ніж зростання витрат на її виробництво. Застосовуючи цю аксиому до скотарства можна зазначити, що з підвищенням рівня продуктивності тварин буде знижуватися собівартість їх продукції, тому що тільки за таких умов найбільш ефективно будуть використовуватися усі ресурси, які беруть участь у виробничому процесі. У практичній діяльності це знаходитиме вираз в збільшенні прибутку та підвищенні рівня рентабельності [4].

Список використаних джерел

1. Шарко В.В. Інструменти механізму інтенсифікації виробництва промислового підприємства/В.В. Шарко// Економічний часопис ХХІ.-2012. - №9/10.- С. 70-72.
2. Тналіч О.В. Основні фактори інтенсифікації аграрного виробництва/ О.В. Тналіч// Агросвіт. – 2007. – №23. – С.8-12.
3. Березівський П.С. Напрями інтенсифікації розвитку сільськогосподарських підприємств/ П.С. Березівський, П.Н.Особа// Економіка АПК. – 2009. – № 6(174). – С.18-25.
4. Лозинська І.В. Технологічні особливості ефективного виробництва м'ясо-молочної продукції за рахунок впровадження інтенсивних технологій / І.В. Лозинська // Інноваційна економіка. - №6(55). – 2014. – С.25-29.